

УДК 336.012.23(477)

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Студ. О. В. Дорожинська, гр. БФ-1-17

Науковий керівник доц. Ю. В. Махнарилов

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даного дослідження є оцінка реального стану розвитку фінансового ринку України. Завдання – аналіз ефективності сучасного фінансового ринку України.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступає фінансовий ринок України.

Методи дослідження. Методами дослідження є аналіз та узагальнення.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Отримані результати допоможуть в подальших дослідженнях фінансового ринку.

Результат дослідження. В умовах ринкової економіки постійно відбуваються процеси акумуляції тимчасово вільних коштів різних суб'єктів ринку, їх подальший розподіл, перерозподіл та спрямування у вигляді позикового та інвестиційного капіталів у різні сфери економіки з метою її розвитку. Ці процеси здійснюються на фінансовому ринку, де відбувається рух грошей як капіталу [2].

Національний фінансовий ринок є частиною світового, який забезпечує свободу руху капіталів та інших фінансових суб'єктів у світовому масштабі.

Найактивнішими інституційними учасниками ринку фінансових послуг України є комерційні банки, страхові компанії та фондові біржі, так як вони акумулюють найбільшу питому вагу фінансових ресурсів та прямо впливають на розвиток виробництва в країні, інвестиційний клімат і добробут населення [5].

Домінуючу роль на фінансовому ринку України відіграє банківська система. Кількість банківських установ має тенденцію до зменшення. За останні шість років кількість банків скоротилася більше ніж вдвічі, на 53,4%. Однією з вагомих причин скорочення кількості банків є їх визнання неплатоспроможними.

Функціонування фінансового ринку неможливе без підвищення рівня довіри до фінансових посередників. Неврегульованість окремих аспектів діяльності фінансових посередників призводить до порушення прав та інтересів як їх самих, так й інших суб'єктів ринку. Пріоритетними для посередників мають бути стратегії інвестиційного спрямування, що забезпечують реалізацію сукупності реального й фінансового інвестування, досягнення високої рентабельності вкладень, збереження реальної вартості вкладених коштів протягом терміну інвестування, можливість швидкої реалізації фінансових активів [1].

Розглянемо підсумки діяльності фінансового ринку у I півріччі 2018 року [4].

У першому півріччі 2018 року в Україні зафіксовано зростання обсягів кредитування на 14,7 відсотка порівняно з відповідним періодом торік.

Лізингодавці уклали договорів фінансового лізингу на 11 млрд грн, що на 92% перевищує аналогічні показники минулого року.

Страховими компаніями було надано послуг населенню на суму 8,6 млрд грн (приріст - 22,7%), підприємствам - на 7,7 млрд грн (приріст - 15,6%).

Страхові виплати населенню у першому півріччі 2018 року становили 3 млрд грн, що на 25,2% більше, ніж за перше півріччя 2017 року. Страхові виплати підприємствам за перше півріччя сягнули 2,9 млрд грн, з приростом 29,5% проти 2017 року.

Внутрішні та зовнішні шоки, ескалація конфлікту на сході країни негативно вплинули на розвиток економіки, розбалансували фінансові ринки на початку 2015 року. Економічна активність скоротилася. Як наслідок знецінення національної грошової одиниці та зростання адміністративних цін, інфляція споживчих цін у 2014 році прискорилася.

Такі тенденції призвели до погіршення якості кредитного портфеля, що спричинило необхідність створення значних резервів. У 2014 році відрахування в резерви банками стало

визначальним чинником збитковості банківської системи. Ситуація з NPL (проблемними кредитами) пов'язана з наявністю низки перепон у діях регулятора, насамперед, у податковій сфері та в судочинстві.

Тобто сьогодні практично відсутні реальні внутрішні джерела для відновлення економіки, яка продовжує падіння. На цьому тлі фінансовий ринок переорієнтувався на легші шляхи отримання прибутків – спекулятивні.

Отже, враховуючі негативний стан фінансового ринку України, у 2015 році було створено Комплексну програму розвитку фінансового ринку України на 2015-2020 рр., головною метою якої є забезпечення сталого розвитку фінансового ринку, у тому числі шляхом досягнення рівня та вимог Європейського Союзу за розвитком фінансового ринку.[4]

Для досягнення мети Програми реалізація реформ здійснюватиметься за чотирма основними напрямками та відповідними їм блоками задач [3]:

1) забезпечення макроекономічної стабільності. Монетарна політика на основі інфляційного таргетування та режиму гнучкого валютного курсу;

2) забезпечення макроекономічної стабільності. Гармонізація законодавства зі стандартами ЄС; модернізація системи регулювання та нагляду; підвищення прозорості та стабільності фінансових ринків; забезпечення динамічного розвитку інструментів та інфраструктури фінансових ринків; вдосконалення системи оподаткування учасників фінансових ринків; очищення ринків від проблемних активів;

3) розбудова інституційної спроможності регуляторів фінансового ринку. Забезпечення інституційної незалежності регуляторів; підвищення організаційної ефективності регуляторів; покращення координації роботи регуляторів та учасників фінансового ринку; стимулювання впровадження новітніх ІТ технологій;

4) захист прав споживачів та інвесторів фінансового ринку. Стимулювання розвитку фінансової грамотності споживачів та інвесторів фінансового ринку; підвищення стандартів захисту прав споживачів та інвесторів фінансового ринку.

Реалізуючи основні напрями програми, планується отримати позитивні показники діяльності фінансового ринку, які дозволять стабілізувати фінансовий ринок України та зробити його конкурентоспроможним на світовому фінансовому ринку.

Висновки. Таким чином, проведені дослідження вказують на важливість фінансового ринку для економіки країни та значний його вплив на її стан. Сучасні процеси, які відбуваються на фінансовому ринку, мають позитивні тенденції, про що свідчать підсумки діяльності фінансового ринку за перше півріччя 2018 року та вказують на позитивну розробку та впровадження заходів щодо стабілізації та покращення стану фінансового ринку. Одним з дієвих механізмів стабілізації даної ситуації може стати реалізація Комплексної програми розвитку фінансового ринку в Україні на 2015- 2020 рр.

Ключові слова. Фінансовий ринок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Селіверстова Л. С. Особливості розвитку фінансового ринку України [Текст] / Л.С. Селіверстова, І.П. Адаменко. // Економічна наука. — 2018. — №9. — С. 13-17.
2. Еш С.М. Фінансовий ринок [Текст] / С.М. Еш. — 2-е вид. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 528 с.
3. Опарін В. Основні аспекти формування фінансового ринку як форми переміщення фінансового капіталу [Текст] / В. Опарін // Економіка та держава. — 2011. — №7. — С. 21-28.
4. Комарницька М.С. Сучасний стан фінансового ринку України та шляхи його вдосконалення [Електронний ресурс] / М.С. Комарницька — Режим доступу : libfor.com/index.php?newsid=3257 — Назва з екрану.
5. Мунтян І.В. Фінансовий ринок України: сучасний стан та перспекиви розвитку [Електронний ресурс] / І.В. Мунтян — Режим доступу : <http://libfor.com/index.php?newsid=3357> — Назва з екрану.